

Sedaj seže hčerka v žep in položi pred očeta staro hranilnično knjižico, ki jo je podedovala po svojej krstnej kumi. Oče zdaj hitro prelistuje knjigo. Čelo se mu zjasni ter reče: „Skoraj bi bilo zadosti, ali . . .“

Veselo steče Netika zopet v gorenjo sobo. Ko se povrne, položi na dolžno knjigo tri pare krasnih uhanov, dve veliki zaponi z dragimi kameni, štiri težke srebrne in zlate zapestnice, svoj dijamantni prstan in — poročni prstan svoje pokojne matere.

„Dosti bode!“ — vzklikne sedaj Lipar veselo ganen. Ali še je mogoče, da se ta nesreča za naju ne konča ugodno. Ali si pripravljena, da si potem z rokami kruha služiš?“

„V imenu božjem!“ — dejala je Netika. A oče ni bil več nejevoljen pri teh besedah. Pristrčno objame in poljubi svojo dobro hčerko ter reče s solzami v očeh: „Dà, dà, bodi vse v imenu božjem!“

Liparju in Netiki se je posrečilo odvrniti pretečo nevarnost. S podvojeno pridnostjo in štedljivostjo sta razgnala hudourné oblake in danes jima sije zopet solnce sreče. — A stari Lipar, ki posebno rad vidi, če mu jezdijo nagajivi vnučki po kolenih, otroci srečno omožene Netike, sedaj še sam vedno pravi: „V imenu božjem!“ —

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlè.)

XI.

Takój ónostran ceste od nas so stanovali Novakovi. Takrat še niso imeli sedanje visoke, zldane hiše in stanovali so v lesenej hišici z majhnimi okni. Dobro se še spominjam ónih okenc, skozi katera bi komaj glavo pomolil in katera so bila zagrajena z drobnimi šibicami, kakor kletka, ker je bila takrat taka navada, da so si okna prepletali. V hiši je bila ogromna peč, ki je zavzemala malo ne polovico prostora, a okolo po stenah so visele zamazane in zarujavele slike svetnikov, slikanih na steklo na jako priprost način. Tù sta bila sv. Jurij in sv. Martin na belih konjih z veličastno grivo; tù je bil sv. Florijan, kateri je gasil ogenj z mnogo večjo golido, nego so bile one hišice, ki so gorele; tù sta bili sv. Barbara in sv. Katarina, tù je bila naslikana poslednja sodba z angeljci, ki so imeli tehtnice v rokah, na jednej strani je bil rudeč ognjen pekel z gróznimi pošastmi, a na drugej rajska nebesa, naslikana kot velik grad; v katerega so hitele pobožne množice, tù je bilo še mnogo drugih slik, katerih se pa ne spominjam več tako dobro. Toda kaj vse to pripovedujem, raje naj povem, da so imeli pri Novakovih malo večjega dečka od mene — zvali so ga Tineta — s katerim sva si bila velika prijatelja, in ravno zaradi tega sem po večkrat skočil tjà k Novakovim, da se z njim malo poigram in poskačem.

Tine je bil morda leto, dve starejši od mene, a pasel je tudi on kakor jaz živino, le v tem sva si bila različna, da je on pasel dva vitoroga vola, dve kravici

in tri teličke, rekši vsega skupaj sedem repov, a jaz samó našo dobro lisko. Vender mu nisem tega zavidal. Če sva skupaj pasla, kar je bilo prav pogostoma, vračal je nekaj časa on živino, nekaj časa pa jaz. Često sva zakurila ogenj in pekla, kar sva vže imela; a znal se nam je pridružiti še kak drug tovariš, in potlej je bilo kaj pripovedovati. Posebno Tine, ta jih je znal. Imel je nenavadno bistro glavico, da si je zapomnil vse, kar koli je kdaj slišal, a slišal je mnogo, saj je znala njegova babica, ki je pó ves božji dan sedela v zapečku in kašljala, mnogo pripovedovati. Toliko pripovedek in pesnij ni znal nihče v naši vasi, niti daleč na okolo, kolikor jih je znala stara Novakovka. In kaj bi jih ne znala, saj je sirota vže marsikaj slišala in doživela, saj je imela samó dve leti manje nego devetdeset na svojem sključenem hrbtu, ko se je preselila iz tega sveta v óno boljše življenje. Tinče je imel tedaj dokaj priložnosti mnogo lepega slišati iz ust svoje dobre babice.

Po letu je bilo; to je takrat, ko začne polje rumeneti, ko dozoreva strn; takrat, ko se širi po vsej okolici ugodna vonjava pokošenega in na pol posušenega sená; takrat ko je vsakemu ugodno posedeti nekoliko v hladnej senci, ker ga solnce ne boža več tako lahno po licu, kakor v cvetočej vzpomladi. S Tinetom nisva bila več toliko skupaj, kakor vzpomladi in v jeseni, ko je povsod obilo paše. On je gonil na občinski pašnik ali pa v gozd, a jaz sem pasel našo lisko ob mejah, ker je imela tú kaj boljega ugrizniti.

Bilo je lepo, vroče popóludne. Nebó je bilo čisto, jasno modro, a zrak je kar trepetal od vročine. Petelin je zeval na dvorišči, kokoši so se zakopale v prah pod svinjakom, a nadležne muhe so nadlegovale ljudi in živali. Nekje v zraku je pivkala pivka, na starej jablani je regetala žabica in prosila dežja, a v hlevu je mukala živina in si želela vèn na sveži zrak, saj je bilo v hlevu še bolj soparno. Ni bilo drugače, odklenil sem lisko, da-si nerad, in jo pognal na prosto. Komaj prideva z lisko do sosedovih, vže naju ustavi nenavaden prizor. Gori po vasi je prihajala Tinetova mati vsa objokana in si brisala s platnenim predpasnikom debele solzé, katere so jej kapale po nagubanem licu.

— O joj, Tine moj, o joj! Kaj naj počnem sirota brez tebe, o joj? O joj kaj si mi napravil ti zlati moj, o joj! —

— Kaj vam je Novakovka, kaj? — popraševali so sosedje, ki jih je privabilo njeno upitje na cesto.

— O joj, uboga kukavica jaz, kaj sem ti storila? Kaj naj počnem brez tebe, o joj! —

— Nù, kaj za Boga svetega se vam je pripetilo, sosedá? — vprašali so jo sosedje.

— Utonil je, utonil Tine moj, o joj! — odgovorila je Novakovka in dalje jokala. Drugi so nam povedali več. Tine je bil odnesel takój po kosilu vrečico v mlin, a ker je bila huda vročina, hotel se je malo ohladiti in se šel kopat, ali v svojo nesrečo baš tjá na vir, kjer je reka Kolpa najglobokeja. Oni „póžar“ (kjer voda požira) potegnil je vže več ljudij, še celó nekoliko živine váse. Tine je bil dober plavač in ta zavest ga je morda opogumila, da je plaval na óno nevarno mesto, kjer je kar izginil pod vodo in se ni več pokazal na površje. Tomčevi otroci so baš takrat prignali pujeke kopat na Kolpo, videli so, kako je Tine izginil, in ker se ni nič več pokazal, povedali so to domóv gredé Novakovki, katera je na-

birala na svojih gredah za svinje. Novakovka ni hotela tega precej verjeti, a ko so otroci le zatrjevali, odhitela je kakor srna na Vir, kjer sta jo skoraj Tinetova obleka in vrečica, kateri sta na bregu ležali, prepričali o žalostnej resnici. Uboga mati!

Sosedje so se precej napotili Tineta iskat, ali niso ga našli. Še le tretji dan ga je vrgla voda sama na suho tam pod otoškim mlinom. Prinesli so ga v rjuhi zavitega k Novakovim. Komaj sem izpoznal svojega prijatelja. Lice mu je bilo blede, blede in upadlo, v dolgih laséh se mu je držalo nekoliko vodnih cvetie in dračja, a tudi ribe so ga vže začele glodati. Jokala je vsa vas, jokal sem tudi jaz. Kaj ne bi, bil je jedinec, a dober in pošten, kolikor ga je bilo. Pač nisem mislil, ko sva se tolikokrat veselo igrala na paši in si pripovedovala pripovedke, da boče tako zgodaj našel smrt v šumečih valovih, srebropene Kôlpe. Ubogi moj Tine! —

Silvica.

(Sličica iz življenja; zap. Fr. G. Podkrimski.) = *Trilka*

Sedel sem na klopici v ljubljanskej „Zvezdi.“ Popóludansko solnce je sijalo skozi mlade, sočnate liste kostanjevih dreves in risalo svitle „zajčke“ po pesku, ki so skakali nagajivo sém ter tjà, postajali zdaj večji, zdaj manji, kakor so se pač pregibali listi v vzpomladnem vetriču . . .

Ura je bila štiri. Tedàj se oglasi v stolpu nunske cerkve droben glas zvona — za tem nižji — in še tretji še nižji . . . vsi trije glasovi pa se združijo v jedno milotožno zvenenje, ki mi čudovito gane moje srce. — „Umrlo je dete . . . čegavo? . . . ali pridno?“ . . . mislil sem si, a vže so se prikazali izza ogla črni konji, ki so peljali počasi na pozlačenem mrtvaškem vozu s svežimi vencí in svilenimi trakovi pokrito belo krsto. Za vozom sta stopala oče in mati z nežnima hčerkama, potem je sledila dolga vrsta ljudi. Neznosna srčna bridkost se je brala na bledem očetovem obrazu, ki ni jokal, nego stiskal ustni in zrl v tla. Mati in hčerki ste pritiskali ruti k zarudelim očem in glasno ihteli. — Uboga družina! Izvestno vam je bil mali pokojnik pol srea — pol sreče, da tako britko plakate, tako britko žalujete! . . .

Sprevod je dospel do nunske ljudske šole. Tu se odpró šolska vrata, skozi katera se vsuje tólpa veselih, rdečeličnih deklic v pisanih krileih. Ravnokar še takó glasne, utihnuje so takój, videč mrtvaški sprevod. Ko so spoznale roditelje in deklici za krsto, prebledela so njihova ličeca, iz očij so se jim udrle solze in glasno so zaklicale: „Silvica! . . . sirotica! . . . z Bogom, dušica! . . . móli za nas pri materi Božjej!“ . . . in otroci so tekli ob strani poti za krsto, metali v voz šopke vijolic in šmarinjnic, — a nekatere manjše so otožno strmele za vozom, mahale z robci in pošiljale z rokami poljubke svoje mrtvej součenki . . . Otrl sem si solzo, ki se mi je prikradla pri tem prizoru in se pridružil zaostalim učenkam.

„Ste li rade imele Silvico?“ — nagovoril sem jih. „Čegava pa je bila?“